Gemeente Kerkrade

Nota van toelichting

Nummer.: 24Tl062	**Kerkrade, 12 november 2024**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 24Rb069

Onderwerp
Verordening Stimuleringsregeling groendaken en groengevels Gemeente Kerkrade 2025-2027

Beslispunten
Het vaststellen van bijgevoegde verordening.

Inleiding
In de regionale klimaatadaptatiestrategie Parkstad (2022) en in het collegeprogramma 2022-2026 is onder meer opgenomen om de gevolgen van klimaatverandering onder controle te krijgen. Dit betekent dat we ons zullen moeten aanpassen aan het veranderende klimaat om beter te kunnen omgaan met de gevolgen en de risico's van extremer weer.

Tijdens de behandeling van de gemeentelijke begroting 2024 in november 2023 is door de raadsfractie CDA een motie ingediend om de mogelijkheid van een subsidieregeling na te gaan voor de realisatie van groene daken en gevels in Kerkrade. Naar aanleiding hiervan is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden hiervan en is in de op 23 juli 2024 door het college vastgestelde uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2024-2028 een stimuleringsregeling voor vergroening van de stad opgenomen.

Op 5 september 2024 is een tussenbericht over de stimuleringsregeling door wethouder van Drunen naar de raads- en commissieleden gestuurd. Met deze verordening wordt uitvoering gegeven aan de stimuleringsregeling groendaken en groengevels. Na vaststelling van de verordening treedt deze op 1 januari 2025 in werking tot en met 31 december 2027.

Doelstelling
Met deze subsidieregeling wil de gemeente eigenaren of huurders van een woning of pand stimuleren om de directe leef- en woonomgeving aangenamer te maken door vergroening. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan klimaatadaptatie; dat we met vergroening van de stad ons beter kunnen voorbereiden en aanpassen aan extremer weer als gevolg van klimaatverandering.

Argumenten
Met deze subsidieregeling wil de gemeente eigenaren of huurders van een woning of (bedrijfs)pand stimuleren om groen aan te brengen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan:
- vermindering van de CO2 uitstoot
- energiebesparing
- het binden van fijnstof en stikstof
- het verminderen van geluidshinder en wateroverlast
- verbetering van de biodiversiteit
- het tegengaan van de opwarming van de stad (hittestress)

Deze regeling is voor bestaande bebouwing aanvullend op het afkoppelen van regenwater van het vuilwaterriool, de stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen.

In het kader van het duurzaamheidsfestival “Kirchroa va Mörje” werd op 8 oktober 2024 een minisymposium gehouden over “Werken aan een groene stad”. Verschillende sprekers gaven het belang aan van vergroening van de stad en klimaatadaptatie juist te combineren met andere vraagstukken, zoals biodiversiteit, gezondheid en leefbaarheid. Kortom werken aan een stad waar het aangenaam wonen en leven is.

Kanttekeningen
In het voorjaar is contact opgenomen met de gemeente Heerlen die sinds 2020 over een dergelijke subsidieregeling beschikt. Deze regeling vormt inhoudelijk de basis voor de voorgestelde subsidieregeling in Kerkrade. Uit de verstrekte gegevens door de gemeente Heerlen blijkt echter dat er in de praktijk relatief weinig gebruik is gemaakt van de subsidie. Er zal dus stevig moeten worden ingezet op communicatie naar bewoners, instellingen en bedrijven zodat het beschikbare subsidieplafond wordt benut in de komende jaren.

Daarnaast geldt de regeling zowel voor bestaande bebouwing als voor nieuwbouw. Niet alleen voor woningen maar ook voor bedrijfspanden. Insteek is dat er per saldo in de gemeente Kerkrade zoveel mogelijk groen op daken en aan of voor de gevels worden aangebracht. Dit kan betekenen dat enkele grotere subsidieaanvragen een groot deel van het beschikbare budget in beslag zal nemen. In de regeling is daarom een maximumbedrag per pand, eigenaar opgenomen. Daarnaast zal na één jaar nadat de regeling in werking is getreden, de regeling tussentijds worden geëvalueerd en indien nodig op onderdelen worden aangepast.

In relevante literatuur en op websites over het toepassen van gevelbeplanting worden niet alleen de voordelen rond luchtkwaliteit, verkoeling en biodiversiteit benoemd maar ook diverse nadelen. Voorbeelden hiervan zijn de kans op gevelbeschadiging, ongedierte en brandveiligheid. Bij aanvragen zal de gemeente hier ook op letten en aangeven dat de groengevels goed moeten worden aangelegd om eventuele problemen te voorkomen.

Financiën
Voor de stimuleringsregeling wordt gebruik gemaakt van het thans beschikbare budget uit de reserve reeds bestemde nog te besteden middelen onderdeel 52 duurzaamheid, zijnde € 250.000,--. Dit bedrag is in het subsidieplafond van bijgevoegde verordening opgenomen.

Communicatie
Goede communicatie is essentieel om deze stimuleringsregeling om de stad te vergroenen goed onder de aandacht te brengen bij inwoners, instellingen en bedrijven in de gemeente Kerkrade. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het communicatieplan voor duurzaamheid, aanpassing van de website (met een aanmeldformulier) en de contacten in de woonbuurten via de gebiedsregisseurs, met de woningcorporaties, ondernemers en bedrijven in de gemeente Kerkrade.

Burgerparticipatie
Niet van toepassing voor deze subsidieregeling. Kleinschalige initiatieven met betrekking tot vergroening kunnen via het Nationaal Kampioenschap Tegelwippen, Steenbreek of de recente regeling Limburgse leefbaarheidsaanpak worden uitgevoerd.

Uitvoering
Nadat de verordening stimuleringsregeling groendaken en groengevels is vastgesteld zal dit bekend worden gemaakt in het gemeenteblad en in gebruikelijke media. Ook wordt de regeling opgenomen op de gemeentelijke website. Bewoners, instellingen en ondernemers kunnen een aanvraag indienen voor de subsidieregeling die vanaf 1 januari 2025 in werking zal treden tot en met 31 december 2027. Zoals eerder is aangegeven wordt de regeling medio 2026 geëvalueerd.

Gezondheid en Vitaliteit
Met deze subsidieregeling wordt vergroening van de stad gestimuleerd op pandniveau. Vergroening van het stedelijk gebied in Kerkrade zal in algemene zin bijdragen aan een positieve gezondheid.